

רע"פ 6515/14 - נתן נהרי, לבנה נהרי נגד מפקד כוחות צה"ל באיו"ש

בית המשפט העליון

רע"פ 6515/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקשים: 1. נתן נהרי
2. לבנה נהרי

נגד

המשיב: מפקד כוחות צה"ל באיו"ש

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 11.5.2014, בע"פ 7236-01-14, שניתן על-ידי כב' השופטים: א' פרקש - סג"נ; מ' הכהן; ר' שמיע

בשם המבקשים: עו"ד א' חדד

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטים: א' פרקש - סג"נ; מ' הכהן; ר' שמיע), בע"פ 7236-01-14, מיום 11.5.2014, בגדרה נדחה ערעור על פסק דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים בקרית ארבע (כב' השופט א' רון), בת"פ 5/12, הכרעת דין מיום 11.7.2013 וגזר דין מיום 25.11.2013.

2. נגד המבקשים הוגש כתב אישום, בו יוחסה להם עבירה של בניית חניה ומחסן, ללא היתר כדין, וכן אי קיום התראה שנמסרה להם בנוגע לבנייה זו. העבירות בוצעו ביישוב נוקדים, ועל כן הואשמו המבקשים בעבירות לפי החוק הירדני החל באזור: סעיפים 34, 37 ו-38 לחוק תכנון ערים, כפרים ובניינים, מס' 79 לשנת 1966 (להלן: חוק התכנון הירדני).

3. המבקשים הועמדו לדין בבית המשפט לעניינים מקומיים בקרית ארבע. כטענה מקדמית, העלו המבקשים טענת התיישנות, לפיה לא ניתן להעמידם לדין מאחר שעבודות הבנייה בוצעו כבר בשנת 1994. בהחלטה מיום 17.2.2013, דחה בית המשפט את הטענה, בנימוק כי לצד עבירת הבניה, עומד על הפרק השימוש במבנים. נקבע, כי שימוש זה נכלל בגדרי האיסור הקבוע בסעיף 37ב(א) לחוק התכנון הירדני, והוא מהווה עבירה נמשכת, באופן ששומט את הקרקע תחת טענתם של המבקשים לקיומה של התיישנות.

4. בהכרעת דין, מיום 11.7.2013, הרשיע בית המשפט לעניינים מקומיים את המבקשים, בעבירות שיוחסו להם לעניין החניה הבלתי חוקית. בהכרעת הדין, נדחו טענות ההגנה, בדבר אישור שניתן למבקשים מטעם הוועד המקומי של היישוב; וכן טענות לשיהוי ניכר באכיפה, ולאכיפה בררנית. לצד זאת, זוכו המבקשים, מחמת הספק, מן העבירות שיוחסו להם בכל הנוגע לבניית המחסן. בגזר דין, מיום 25.11.2013, הורה בית המשפט לעניינים מקומיים על הריסת הבנייה החורגת, וחייב כל אחד מן המבקשים בתשלום קנס בסך 7,500 ש"ח. בנוסף, חויבו המבקשים לחתום על התחייבות על סך 25,000 ש"ח, להימנע מן העבירות בהן הורשעו, במשך שנה.

5. המבקשים הגישו לבית המשפט המחוזי בירושלים ערעור על הכרעת הדין ועל גזר הדין. בפסק דין, מיום 11.5.2014, נדחו טענותיהם של המבקשים. בפרט, נדחתה טענת התיישנות, על יסוד הוראתו של סעיף 34.4 לחוק התכנון הירדני, לפיה שימוש ללא היתר הוא בכלל "בינוי", לצורך הוראות החוק. גם הערעור על גזר הדין נדחה, בהעדר עילה להתערבות.

הבקשה לרשות ערעור

6. הבקשה שלפניי ממוקדת בטענת של המבקשים לקיומה של התיישנות ביחס לעבירות שיוחסו למבקשים בכתב האישום, ולשיטתם של המבקשים, טענה זו מעוררת "שאלה משפטית בעלת חשיבות ציבורית". נטען בבקשה, כי כתב האישום לא ייחס למבקשים עבירה של שימוש שלא כדין, אלא של ביצוע עבודות בנייה ואי קיום התראה. לפיכך טענו המבקשים, כי לא מדובר בעבירות מתמשכות, אלא בעבירות אשר בוצעו בשנת 1994, ועל כן חלה עליהן התיישנות מהותית ולא ניתן להרשיע את המבקשים בביצוען. עוד נטען בבקשה שלפניי, כי השימוש שעשו המבקשים במבנה, הוזכר בכתב האישום רק לעניין קיומה של זיקה בינם לבין הבנייה הבלתי חוקית.

דיון והכרעה

7. טענותיהם של המבקשים כבר נדונו בפני שתי ערכאות. ידועה ההלכה, לפיה רשות לערעור "בגלגול שלישי" תינתן במשורה, והיא מוגבלת למקרים נדירים אשר מעוררים שאלה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית, החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים, או למקרים בהם קיים חשש לעיוות דין כלפי המבקש (רע"פ 6734/14 ורון נ' מדינת ישראל (7.10.2014); רע"פ 5266/14 פלוני נ' מדינת ישראל (5.8.2014); רע"פ 5205/14 סלמה נ' מדינת ישראל (3.8.2014)). לאחר עיון בבקשה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות. חרף האיצטלה העקרונית בה עטו המבקשים את טענותיהם, הלכה למעשה מדובר בהשגה קונקרטיית על הרשעתם של המבקשים בנסיבות העניין, באופן שאינו חורג מעניינם הפרטי, ולא מצדיק את עריכתו של דיון שלישי במספר, בפני בית משפט זה.

8. מעבר לצורך, אוסיף כי, לטעמי, טענתם של המבקשים דינה להידחות גם לגופה. ראשית יצוין, כי ההתראה נמסרה למבקשים ביום 31.8.2011, כך שלעניין ההרשעה בעבירה של אי קיום התראה, לא נהיר לי כיצד ניתן לטעון לחלוף תקופת ההתיישנות. שנית, המבקשים לא חולקים על הקביעה, לפיה הם עשו שימוש נמשך בחניה, אותה בנו ללא היתר. אין חולק, כי הדבר מהווה עבירה לפי חוק התכנון הירדני (סעיף 34.4 וסעיף 37ב(א)), וכי מדובר בעבירה נמשכת. טענתם של המבקשים מתמצה בכך, שבכתב האישום יוחסה להם עבירה של בנייה ולא של שימוש, היינו, טענה לכך שנפל פגם בדרך ניסוחו של כתב האישום. גם בהנחה שכתב האישום לא נוסח באופן מיטבי, התקשיתי לקבל טענה זו. בכתב האישום מובהר בזו הלשון: "הנאשמים הנ"ל [המבקשים] מואשמים בביצוע העבודות בלא היתר ובאי ביצוע התראה כדון, בהיותם המחזיקים בנכס ו/או המשתמשים ו/או האחראיים לביצוע העבודות ו/או בעלי החובה להשיג ההיתר כחוק". כלומר, לפחות על פי אחת החלופות, המבקשים הואשמו בביצוע עבודות בלא היתר, בהיותם משתמשים בנכס. המבקשים טענו, אמנם, כי דברים אלה נאמרו אך ורק במטרה להצביע על הקשר הקיים בינם לבין עבודות הבנייה הבלתי חוקית, אך ספק בעיני אם אמנם זוהי המשמעות לאשורה. על כל פנים, כבר בהחלטתו של בית המשפט לעניינים מקומיים, מיום 17.2.2013, הובהר כי טענת ההתיישנות נדחית "מנקודת המבט של השימוש שעושים הנאשמים במקרקעין", ומכאן שגם אם נפל פגם בניסוחו של כתב האישום, מהות האישומים הובהרה למבקשים כבר בתחילת ההליך, והגנתם של המבקשים לא קופחה (ראו, בהקשר זה, יעקב קדמי סדר הדין בפלילים 1290 (2009); רע"פ 4776/10 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 105 (22.10.2012); רע"פ 2852/09 ליבוזיץ נ' מדינת ישראל (30.4.2009); והשוו להוראת סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982). עוד נזכיר, כפי שהובהר בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, כי חוק התכנון הירדני מגדיר "שימוש" בכלל "בינוי", כך שהרשעתם של המערערים בבנייה, עשויה היתה להתבסס גם על שימוש בנכס. בשולי הדברים, ומבלי לקבוע מסמרות בדבר, יש לציין כי נוכח האמור בבג"ץ 4204/91 מקמילן נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה גבעת זאב (6.9.1992), ספק אם אמנם חלפה תקופת ההתיישנות, מאז מועד התגבשותה של עבירת הבנייה, לפי סעיף 34 לחוק התכנון הירדני.

ניתנה היום, ג' בחשוון התשע"ה (27.10.2014).

ש ו פ ט